

Crna Gora
OPŠTINA KOTOR

869/2019
08. 07. 2019

SEKRETARIJAT ZA KULTURU, SPORT I DRUŠTVENE DJELATNOSTI

Broj: 0701-9044

Datum: 05.07.2019. godine

Sekretarijat za kulturu, sport i društvene djelatnosti Opštine Kotor u skladu sa članom 27 stav 11 Zakona o lokalnoj samoupravi („Sl. list Crne Gore“ br. 02/18), članom 10 stav 2 i članom 29 stav 1 alineja 6 Odluke o organizaciji i načinu rada lokalne uprave („Sl. list opštine Kotor“ br. 11/05, 09/07, „Sl. list CG-opštinski propisi“ br. 13/11, 01/12, 40/12, 26/13, 33/15, 36/17), a u vezi davanja mišljenja na Izvještaj o radu za 2018. godinu i Izvještaj o finansijskom poslovanju za 2018. godinu OJU „Muzeji“ Kotor, daje sljedeće

MIŠLJENJE

1. Prihvata se Izvještaj o radu za 2018. godinu i Izvještaj o finansijskom poslovanju za 2018. godinu, a koji su usvojeni i od strane Savjeta Ustanove.
2. Konstatuje se da je OJU „Muzeji“ Kotor uspjela da ostvari djelatnost na dobrom nivou.

Obrazloženje

Sekretarijat za kulturu, sport i društvene djelatnosti Opštine Kotor stvarajući uslove za razvoj kulture, a shodno obavezi vršenja poslova upravnog nadzora u vezi sa ostvarivanjem prava Osnivača prema javnim ustanovama iz oblasti kulture, razmatrao je navedena akta i konstatovao sljedeće:

OJU „Muzeji“ Kotor je u sklopu svog Izvještaja o radu za 2018. godinu i Izvještaja o finansijskom poslovanju za 2018. godinu obuhvatila rad Muzeja grada Perasta, Istorijskog muzeja Kotor, Galerije solidarnosti i Crkve sv. Pavla, uz rad programskog sektora. Rad je u tekućim okolnostima na dobrom nivou.

Imajući u vidu gore navedeno, stekli su se uslovi da Sekretarijat za kulturu, sport i društvene djelatnosti da predmetno Mišljenje.

SAVJET OJU „MUZEJI“ KOTOR
Stari grad 313
85330 Kotor

Broj 476
Kotor, 27. decembar 2018. godine

Na osnovu člana 19 Zakona o kulturi („Službeni list CG“ br. 49/08, 16/11, 40/11 i 38/12) i člana 45 Statuta OJU „Muzeji“ Kotor („Službeni list CG – opštinski propisi“, br. 18/10), na sjednici Savjeta OJU „Muzeji“ Kotor održanoj 27. decembra 2018. godine, donešena je sljedeća

O D L U K A

I Usvaja se Izvještaj o radu OJU „Muzeji“ Kotor za 2018. godinu;

O b r a z l o ž e n j e

Nakon razmatranja prijedloga Izvještaj o radu OJU „Muzeji“ Kotor za 2018. godinu, predsjednik i članovi Savjeta ustanove jednoglasno su donijeli ovu Odluku.

PREDSJEDNIK SAVJETA

Ognjen Vukasović

OJU „MUZEJI“ KOTOR
Stari grad 309
85330 Kotor

Br. 459
Kotor, 27. decembar 2018. godine

IZVJEŠTAJ O RADU OJU „MUZEJI“ KOTOR ZA 2018. GODINU

I – OSNOVNI PODACI O USTANOVI

Naziv: Opštinska javna ustanova „Muzeji“ Kotor
Osnivač: Opština Kotor
Godina osnivanja: 1992.
Adresa: Stari grad 313, 85330 Kotor, Crna Gora
Broj telefona: +382 32 302 540
Veb sajt: www.muzejikotor.me
E-mail: info@muzejikotor.me
PIB: 02012669
Broj žiro-računa: 510-4136-48 (Crnogorska komercijalna banka)
Broj žiro-računa: 535-10109-16 (Prva banka)

Osnivanje ustanove

Opštinska javna ustanova „Muzeji“ Kotor osnovana je Odlukom o organizovanju Opštinske javne ustanove „Muzeji“ Kotor, koju je potpisao predsjednik Skupštine opštine Kotor br. 01-277 od 27. januara 1992. godine („Službeni list RCG – opštinski propisi“, br. 003/92 od 10. 02. 1992), čime je odlučeno da se postojeći Muzej grada Perasta i Muzej socijalističke revolucije opštine Kotor u osnivanju organizuju kao javna ustanova, sa tri organizacione jedinice: Muzej grada Perasta, Istorijski muzej Kotor i Galerija solidarnosti. Uslijedilo je i šest odluka o izmjenama i dopunama Odluke o organizovanju Opštinske javne ustanove „Muzeji“ („Službeni list opštine Kotor“, br. 001/94 od 27. 04. 1994, „Službeni list opštine Kotor“ br. 001/96 od 15. 02. 1996, „Službeni list opštine Kotor“ br. 003/99 od 02. 04. 1999, „Službeni list Crne Gore – opštinski propisi“, br. 004/10 od 26. 01. 2010, „Službeni list Crne Gore – opštinski propisi“, br. 009/12 od 16. 03. 2012. i „Službeni list Crne Gore – opštinski propisi“, br. 024/14 od 03. 09. 2014), kojima je dodatno regulisana predmetna tematika. Četvrti segment ove ustanove je Crkva Sv. Pavla, pripojena 2014. godine, i novim Statutom ustanove treba je prepoznati kao četvrtu organizacionu jedinicu.

Upravljanje i rukovođenje ustanovom

U skladu sa Statutom ustanove, organ upravljanja OJU „Muzeji“ je Savjet. Savjet ima predsjednika i četiri člana od kojih je jedan iz reda zaposlenih. Predsjednika i članove Savjeta

imenuje i razrješava osnivač – Opština Kotor. Mandat predsjednika i članova Savjeta traje četiri godine. Članovi aktuelnog Savjeta ustanove su: predsjednik Ognjen Vukasović i članovi: Ružica Ivanović, Smilja Sindik, Nedeljko Krivokapić i Dragana Lalošević, iz reda zaposlenih. Mandat predsjednika i članova Savjeta je četiri godine. Tokom 2018. godine održane su sljedeće sjednice Savjeta ustanove, i to: XI sjednica – 24. april, XII sjednica – 29. septembar, XIII sjednica – 17. oktobar, XIV sjednica – 18. oktobar, nastavak XIV sjednice – 23. oktobar, XV sjednica – 24. oktobar, XVI sjednica – 11. decembar, i XVII sjednica – 28. decembar).

Direktor OJU „Muzeji“ rukovodi ustanovom i njegova ovlašćenja i nadležnosti određeni su Zakonom, Statutom i drugim opštim aktima ustanove. Direktora bira Savjet na osnovu javnog konkursa, na period od četiri godine. Aktuelni direktor ustanove, Dušan Medin, dipl. arheolog, izabran je od strane Savjeta ustanove 24. oktobra 2018. na javnom konkursu za direktora ustanove, a stupio je na funkciju 8. novembra 2018. godine.

Organizacija ustanove

Opštinska javna ustanova „Muzeji“ Kotor je savremena kompleksna muzejska ustanova koju čine Muzej grada Perasta, Galerija solidarnosti i Istorijski muzej Kotor, dok je četvrta organizaciona jedinica Crkva Sv. Pavla pripojena ustanovi 2014. godine (Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o organizovanju Opštinske javne ustanove „Muzeji“ („Službeni list Crne Gore – opštinski propisi“, br. 024/14 od 03. 09. 2014).

Svaka od navedenih organizacionih jedinica obavlja, u skladu sa Zakonom, Statutom i drugim propisima, svoju djelatnost, na osnovu programa rada, kojeg zajedničkim radom realizuju u ustanovi zaposlena lica. Ustanova je usmjerena na čuvanje i prezentaciju kulturne baštine (arheološke, etnografske, istorijske, umjetničke, pomorske, arhivske i bibliotečke), kao i na afirmaciju savremenog kulturno-umjetničkog stvaralaštva, posebno likovnog i književnog.

Organizacija i djelatnost ustanove vrše se u okviru organizacionih jedinica – odjeljenja, kao glavnih organizacionih oblika, skladno odredbama Statuta ustanove (2010) i Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta ustanove (2017). Unutrašnja organizacija ustanove zasniva se na: zakonitom i uspješnom vršenju poslova, grupisanju istih ili sličnih i međusobno povezanih poslova, stručnoj obradi i evidenciji muzejskog i galerijskog materijala u organizacionim jedinicama i, konačno, obezbjeđenju stalne kontrole i odgovornosti u vršenju poslova.

Muzej grada Perasta

Muzej grada Perasta je muzej kompleksnog tipa. Smješten je u palati Bujović u Perastu. Raspolaze muzejskim materijalom koji je uglavnom sakupljen na području Perasta. Muzej grada Perasta u svom sastavu ima zbirke: istorijsko-umjetničku, etnografsku, pomorsku, koje su sačinjene od ostavština peraških porodica sa posebnim akcentom na porodicu Visković. Zbirke muzejskog fonda, sa 2.301 predmeta, predstavljaju neprocjenjivo bogatstvo u prezentovanju kulturne prošlosti Perasta i Boke Kotorske od XV do XX vijeka. Povremeno se u ovom Muzeju organizuju izložbe radova umjetnika (slikara, vajara, fotografa i dr.), kao i izložbe drugih subjekata i pojedinaca iz Crne Gore i inostranstva.

Prije stupanja na dužnost aktuelnog direktora ustanove, tokom druge polovine 2018. godine (kao i tokom 2010. i 2012.), na više prozora i vrata na Muzeju grada Perasta

postavljena je eloksirana bravarija, u saradnji sa Direkcijom za uređenje i izgradnju Kotora, a bez saglasnosti i konzervatorskih uslova Uprave za zaštitu kulturnih dobara Crne Gore. Navedenu eloksiranu bravariju neophodno je ukloniti i zamijeniti drvenom (ariš), u skladu sa konzervatorskim uslovima Uprave za zaštitu kulturnih dobara.

Istorijat

Muzej grada Perasta predstavlja nasljednika nekadašnje peraške muzejske zbirke iz 1937. godine. Naime, 28. februara te godine u opštinskom domu u Perastu, s početkom u 8 časova, po pozivu predsjednika Tripa Nikovića (br. 624, od 22. februara 1937. godine), na sjednici opštinskog vijeća, jednoglasno je donesena odluka o usvajanju Statuta Muzeja grada Perasta. Tadašnja zbirka predmeta formirana je tokom druge polovine XIX i početkom XX vijeka donacijom građana, nasljednika peraških porodica. Mjesto na kojem je prvobitno bio smješten Muzej grada Perasta bilo je zdanje peraške opštine, na trgu ispred Crkve Sv. Nikole. Dio muzejske zbirke vezane za kapetana Marka Martinovića bio je izložen u kući na kraju Perasta. U periodu osnivanja mnogih zavičajnih muzeja, 1950-ih godina, odlukom Ministarstva prosvjete NR Crne Gore osnovan je Zavičajni muzej u Perastu. Kako bi se muzejski predmeti objedinili i bili izloženi na jednom mjestu, kao prihvatljivo rješenje pokazala se reprezentativna palata Bujović, sagrađena u XVII vijeku. Rekonstrukcija palate urađena je 1948. godine, tako da, nakon dvadeset godina od osnivanja, Muzej u Perastu dobija jedinstven i do danas u etapama sređivan prostor. Kao dio kulturne i turističke ponude Boke Kotorske i Crne Gore 1967. godine Muzeju se vraća naziv Muzej grada Perasta, a tokom 1970. godine pripojen mu je i Memorijalni muzej porodice Visković, čiji je porodični objekat (palata Visković) veoma stradao u potresu 1979. godine. Kompletanom sanacijom palate Bujović, Muzej grada Perasta je poslije dužeg vremena svečano otvoren 1998. godine. Dogradnjom aneksa 2006. objekat je proširen čime su stvoreni bolji uslovi za deponovanje i prezentaciju muzejskog materijala.

Istorijski muzej Kotor

Istorijski muzej Kotor je, kao takav, definisan Statutom OJU „Muzeji“ Kotor, iako kao takav nikada nije zaživio. U pitanju je muzej kompleksnog tipa, koji raspolaže muzejskim materijalom koji obuhvata arheološku zbirku nekadašnjeg gradskog lapidarijuma, kao i nalaza sa arheoloških lokaliteta u Risnu i Grblju (Mala i Velika gruda). Dio muzejskih predmeta se nalazi u ustanovi, a dio je trenutno smješten u Pomorskom muzeju Crne Gore u Kotoru, u nekadašnjem Zavodu za zaštitu spomenika kulture Kotora (palata Drago) i u Kulturnom centru „Nikola Đurković“ Kotor. U svom izložbenom prostoru, Muzej ima stalnu postavku u Crkvi Sv. Mihaila, gdje je smješten lapidarijum, kao i u Crkvi Sv. Pavla, gdje je trenutno izložen dio arheoloških nalaza sa lokaliteta Mala i Velika gruda.

Istorijat

Značajna i izuzetno bogata zbirka kamenih predmeta kotorskog lapidarijuma počela je da se prikuplja još od 1906. godine. Naime, nakon opsežnih sanacionih radova, koji su izvođeni u periodu od 1896. do 1907. na Katedrali Sv. Tripuna, u oltarskom prostoru, otkriveni su brojni fragmenti crkvenog namještaja iz starijih faza katedrale, pa čak i iz drugih značajnih objekata Kotora. Upravo ovi nalazi su, zajedno sa drugim arheološkim i arhitektonskim ulomcima, pronađenim u raznim dijelovima Kotora, predstavljali povod i okosnicu za formiranje „Bokeljskog starinarskog društva“ 1906., koje je postojalo sve do 1914. godine. Društvo je imalo svoj Statut ili Pravila, čiji je cilj, između ostalog, bio i

sakupljanje, obrada i izlaganje starih kamenih spomenika. Tada je i osnovan mali gradski muzej - lapidarijum, gdje su smješteni i izloženi predmeti od kemena, pronađeni prilikom pomenute sanacije katedrale. Muzej je bio smješten u bivšoj Crkvi Gospe od Rožarije, koja se nalazila sa zapadne strane pored crkve Sv. Nikole u Starom gradu. Muzej - lapidarijum je tu ostao sve do kraja Drugog svjetskog rata. Nakon 1945. lapidarijum se selio na više mjesta: ispod stare ljetnje pozornice, kod sjevernih gradskih vrata (bastion „Riva“), Crkve Sv. Mihaila u Starom gradu, i podrumu nekadašnje mletačke kasarne. Tokom 1961. i 1962. godine dio najvrijednijih eksponata bio je izložen u prostoru zapadnog ugla Trga od oružja, kod bastiona „Vanijer“. Međutim, nakon samo dvije godine, sav izloženi i deponovani materijal bio je preseljen u podrumске prostorije Pomorskog muzeja Crne Gore u Kotoru. Nakon zemljotresa 15. aprila 1979. godine počinje novo stradanje najznačajnijeg Lapidarijuma na jugoistočnoj obali Jadrana. Prenijet je iz podruma Muzeja u tada polusrušenu Crkvu Sv. Duha, a odatle teški i voluminozni komadi preneseni su na plato iznad sjevernih gradskih vrata, dok su manji komadi dislocirani u bastion Gurdić. Ovi manji komadi lapida su, pošto je bastion preuređen za atomsko sklonište, prebačeni u tada napuštenu Crkvu Sv. Pavla. Od 2004. godine, u romano-gotičkoj Crkvi Sv. Mihaila smješten je i otvoren za javnost kotorski Lapidarijum. Materijal Lapidarijuma se do dan-danas nalazi na više mjesta u Kotoru i na područjima van Kotora: u Crkvi Sv. Pavla, gdje je u toku 2017. godine izložen dio predmeta, staroj ljetnjoj pozornici u Kotoru, u Centru za konzervaciju i arheologiju Crne Gore – odjeljenje Kotor, Pomorskom muzeju Crne Gore Kotoru, depoima u zgradama 313 i 314 u Starom gradu, u Katedrali Sv. Tripuna, Kulturnom centru „Nikola Đurković“ u Kotoru, Crkvi Sv. Marije od Rijeke, Muzeju grada Perasta, crkvama na ostrvu Gospa od Škrpjela i Sv. Đorđe kod Perasta.

Galerija solidarnosti

Galerija solidarnosti jeste renomirani bokeški i crnogorski galerijski prostor, od 2011. lociran u prizemnom dijelu reprezentativne renesansno-barokne palate Pima, na Pjaci od brašna u Starom gradu u Kotoru. Galerija obuhvata ukupno oko 400 umjetničkih djela raznih tehnika: slike, grafike, crteže, mozaike, serigrafije, skulpture, tapiserije i umjetničke fotografije. Tokom 2018. pokrenuta je revizija muzejskog materijala Galerije solidarnosti, koja još uvijek traje, a u planu je da se završi početkom 2019. Godine.

Istorijat

Nakon zemljotresa koji je zadesio Crnu Goru 15. aprila 1979. godine, pokrenuta je akcija prikupljanja umjetničkih djela sa čitavog prostora bivše Jugoslavije, preko tadašnjeg Udruženja likovnih umjetnika. Tada je Kotoru pripao vrijedan umjetnički fond pod nazivom Galerija solidarnosti. Godine 1980. uslijedilo je uređenje muzejsko-galerijskog prostora na Trgu od oružja za smještaj Galerije i Muzej socijalističke revolucije opštine Kotor u osnivanju. Mada je ovaj izuzetan prostor priveden namjeni, kao takav nikada nije zaživio. U međuvremenu, galerijski fond je bio deponovan i premješten na raznim mjestima u Kotoru, a od 2011. nalazi se u palati Pima, kada je, povodom Dana opštine Kotor, 21. novembra, ustanova dobila na upotrebu ovaj reprezentativan galerijski prostor. Prostor obuhvata tri sale za izlaganje i depo za smještaj eksponata koji nijesu izloženi.

U Fundusu Galerije solidarnosti nalaze se pokloni – umjetnički predmeti, koji su kupljeni ili dobijeni na poklon, najčešće od strane izlagača.

Izložbeni prostor Crkve Sv. Pavla

U podnožju brijega Sveti Ivan, u ulici što vodi od Sjevernih do Južnih vrata grada, nekada najvažnije arterije Kotora, iza apsida Katedrale Sv. Tripuna, nalazi se Crkva Sv. Pavla. Crkva je bila potpuno sakrivena visokim zidom, tako da je samo romanogotički portal ukazivao na postojanje značajne arhitekture iza tog bezličnog zidnog platna. Godine 2014, nakon sprovedenih višegodišnjih radova na obnovi, sanaciji i uređenju, adaptirana je za potrebe muzejsko-galerijske djelatnosti i pripojena OJU „Muzeji“ Kotor. U crkvi se od 2018. nalazi postavka arheoloških predmeta sa praistorijskih lokaliteta Mala i Velika gruda, a van crkve je izložen dio Lapidarijuma (period od preromanike do baroka).

Istorijat

Crkvu Svetog Pavla je kao svoju zadužbinu sagradio kotorski građanin Pavle Bari 1263. godine, kako svjedoči natpis na fasadi, koji pominje srpskog kralja Uroša I, papu Urbana IV i kotorskog biskupa Marka. Uz crkvu je uspostavljen najprije muški, a od XVI vijeka ženski dominikanski samostan, u kome je okončala život 1565. godine zazidana u svojoj ćeliji kotorska svetiteljka, čuvena Blažena Ozana, koja je, između ostalog, zaslužna za neophodnu snagu i samopouzdanje kotorske vojske u borbama protiv Osmanlija. Kada je Crkva u doba Napoleonove okupacije (1807–1814) bila pretvorena u kasarnu, unutrašnjost je međuspratnom konstrukcijom podijeljena na dva nivoa, tako da se potpuno izgubio osnovni karakter jedinstvenog crkvenog prostora. Za vrijeme italijanske okupacije u Drugom svjetskom ratu pretvorena je u zatvor, a u vrijeme Informbiroa i sukoba Tita sa Staljinom 1948. godine, ovaj objekat je postao ženski, takozvani Mali zatvor.

Tokom radova na istraživanjima ove Crkve, pažljivom analizom utvrđeno je da je sadašnja stojeća građevina proširena u XVI vijeku, dok je od izvorne Crkve iz XIII vijeka ostao sačuvan dio nekadašnje glavne zapadne fasade sa portalom i natpisom o gradnji i apsidalni luk bez apsida u bočnim zidovima nove Crkve. Temelji bočnih zidova stare Crkve i ostatak kamenog poda u obliku dijagonalne šahovske ploče otkriveni su prilikom iskopavanja i prezentovani u unutrašnjosti iste. Iskopavanjima u uskom dvorištu između zapadnog zida i visokog zida prema ulici, otkriveno je da se u Crkvu u XIII vijeku ulazilo sa nižeg nivoa sadašnje ulice dvokrakim stepeništem. Pod tim stepeništem bio je izgrađen arkosolij, u čijoj je niši uzidan kameni sarkofag, možda grob ktitora starije crkve.

II – REDOVNA DJELATNOST

U skladu sa odredbama Statuta, osnovna djelatnost OJU „Muzeji“ Kotor je:

1. Sistematsko istraživanje, prikupljanje, proučavanje, čuvanje, stručno-tehnička zaštita i naučna obrada materijala arheološkog, etnografskog, istorijskog i umjetničkog karaktera na području Opštine Kotor;
2. Izlaganje pokretnih dobara značajnih za kulturu, umjetnost, nauku i obrazovanje kao i izdavanje stručnih kataloga i publikacija;
3. Stvaranje povoljnih uslova da pokretna kulturna dobra budu sačuvana i da služe zadovoljavanju kulturnih, naučnih i drugih potreba Opštine i njenih građana;
4. Prikupljanje, procjena i otkup muzejskog materijala (ekspozata) ustanove;

5. Stručna i naučna obrada muzejskog materijala (ekspozata) ustanove;
6. Konzervacija, rekonstrukcija i revitalizacija muzejskog materijala;
7. Zaštita stvari koje se odnose na istoriju društva, život i rad istaknutih ličnosti, arheoloških predmeta i zbirke koje imaju istorijsku vrijednost;
8. Ostvarivanje saradnje sa drugim kulturnim, naučnim, društvenim i privrednim subjektima u cilju unapređivanja muzejsko-galerijske djelatnosti u Opštini.

OJU „Muzeji“ vrši i druge poslove u skladu sa Zakonom, a naročito: pripremanje stalnih, povremenih i pokretnih izložbi, izdavanje stručnih kataloga, publikacija i kopija važnih ekspozata umjetničkog, kulturno-istorijskog i naučnog karaktera, uvećavanje i obogaćivanje muzejskih i galerijskih zbirke putem muzeoloških istraživanja, otkupa, poklona, legata i slično, vođenje evidencije muzejskog materijala, uključujući i vrijedna djela iz oblasti umjetnosti koja se nalaze u svojini građana i pravnih lica Opštine Kotor, kao i pružanje stručne pomoći za obrđavanje i zaštitu tog materijala, organizovanje naučnih skupova, predavanja, seminara i sličnih oblika rada, te organizovanje posjeta obrazovnog karaktera, kao i omogućavanje pristupa muzejskom materijalu naučnim radnicima, učenicima i studentima.

Obrada muzejskih predmeta

Tokom 2018. godine obrađeni su sljedeći muzejski predmeti:

- u Muzeju grada Perasta – 90 muzejskih predmeta iz etnografske, pomorske i istorijsko-umjetničke zbirke;
- u Galeriji solidarnosti – muzejski predmeti su tokom ranijih godina obrađeni i inventarisani, osim 40 umjetničkih fotografija i 15 likovnih djela koja su pribavljena tokom posljednjih godina;
- u Istorijskom muzeju Kotora – 58 muzejskih predmeta (iz Lapidarijuma).

Zaštita muzejskih predmeta

Tokom 2018. napravljena je staklena vitrina za Santandrejevsku zastavu većeg formata u Muzeja grada Perasta. Na 80 knjiga u ovom Muzeju izvršena je potrebna preventivna zaštita. Na sedmičnom nivou kontrolisane su relativna vlažnost vazduha i temperatura u Muzeju. Kontrolisani su i mikroklimatski uslovi iz fundusa Muzeja grada Perasta. Trenutno se radi na konzervaciji umjetnina koje su pretrpjele manja oštećenja izazvana neadekvatnim spoljašnjim uslovima u Muzeju za vrijeme većih kiša tokom novembra i decembra 2018. godine. Takođe, završeni su konzervatorsko-restauratorski zahvati na „Izolaru“ Vinčenca Marije Koronelijske, kao i preventivna zaštita na pet notnih svezaka. Poslove u domenu zaštite muzejskih predmeta osmišljavala je i obavljala konzervatorica-restauratorica mr Maja Uskoković, zaposlena u Muzeju grada Perasta.

Pokloni

U toku 2018. godine nije bilo poklona Muzeju grada Perasta i Lapidarijumu. Galerija solidarnosti je tokom avgusta dobila na poklon sliku „Molitva“ (2012), ulje na platnu, dimenzija 96 x 102 cm, autora Gnoiovi S. M. iz Muzeja „Taras Šečenko“, Kiev (Ukraina).

Zajetnica Italijana u Crnoj Gori, za potrebe izlaganja u Crkvi Sv. Pavla, poklonila je osam velikih drvenih postamenata obloženih platnom. Za vrijeme trajanja Prvog festivala knjige u Crnoj Gori – FESKK 2018. „Pazi što čitaš!“ (20–22. decembra 2018. godine), ustanovi je poklonjen određeni broj monografskih i drugih izdanja od strane različitih izdavača iz Crne Gore, koji su tom prilikom ista izlagali i predstavljali.

Otkupi

Muzej grada Perasta otkupio je od Anice Lazarević iz Perasta porcelanski lavor i bokal. Otkup je sproveden na osnovu ponude gospođe Lazarević i sklopljenog ugovora br. 23 od 2. februara 2018. godine. Podsjeća se da je rješenjem direktora ustanove br. 397 od 5. oktobra 2017. godine formirana komisija za procjenu i otkup predmeta, sa članovima: Danijela Đukić, Dragana Lalošević (Muzej grada Perasta) i Jelena Karadžić (Pomorski muzej Crne Gore u Kotoru), koja je procijenila da su ponuđeni predmeti u vrijednosti od 500 eura, isplaćeni Anici Lazarević.

Revizija muzejskih predmeta

Revizija muzejskog materijala je, saglasno Zakonu o muzejskoj djelatnosti, stručna provjera postojanja, stanja, stepena zaštite i uslova čuvanja muzejskog materijala i muzejske dokumentacije. U postupku revizije muzejskog materijala utvrđuju se uništeni muzejski predmeti koji mogu biti predmet otpisa.

U skladu sa Zakonom o muzejskoj djelatnosti i Pravilnikom o načinu, postupku i rokovima revizije muzejskog materijala, krajem aktuelne godine formirane su dvije komisije za vršenje revizije muzejskih predmeta ustanove – jedna za Muzej grada Perasta, a druga za organizacione jedinice ustanove u Kotoru. Revizija je pokrenuta s obzirom na to da je od prethodne revizije muzejskih predmeta Muzeja grada Perasta protekao propisani vremenski period, kao i na osnovu odredbe Pravilnika koja nalaže da se revizija „vrši i u slučaju preuzimanja poslova rukovodioca zbirke ili muzeja“, a obzirom na to da je ustanova dobila novog direktora početkom novembra 2018. godine. Takođe, posebnim rješenjem naloženo je da se nastavi i privede kraju revizija muzejskih predmeta – umjetničkih djela Galerije solidarnosti (započeta početkom 2018. godine), s obzirom na to da ista nije završena u planiranom roku (maj 2018. godine). Napominje se da je u pitanju prva revizija muzejskih predmeta koja je ikada sprovedena u Galeriji solidarnosti.

Popisi muzejskih predmeta i osnovnih sredstava

Krajem aktuelne godine realizovani su redovni godišnji popisi muzejskih predmeta i osnovnih sredstava na nivou cijele ustanove. Popise su vršile komisije koje je obrazovao direktor ustanove.

Naučno-stručna istraživanja i objavljivanja građe

Tokom 2018. godine nastavljen je redovni rad zaposlenih u ustanovi na istraživanju muzejskih predmeta, kao i saradnja sa istraživačima iz drugih ustanova i organizacija. Radilo se i na objavljivanju građe iz ustanove od strane zaposlenih.

S obzirom na to da Muzej grada Perasta baštini bogat arhivski fond, iz njega se crpi građa za brojna istraživanja, koja su dio mnogih naučnih publikacija. Tako su u decembru 2018. godine iz štampe izašla tri toma I knjige „Turskih (osmanskih) izvora za Crnu Goru“ (1.926 strana), rezultat višegodišnjeg rada naučnog i stručnog tima iz Crne Gore, Turske, Bosne i Hercegovine i Srbije. Rukovodilac projekta bio je prof. dr Šerbo Rastoder, vanredni član CANU. Više od 25 autora dalo je značajan doprinos u ustanovljenju prve edicije ove vrste u Crnoj Gori. Saradnica na tom projektu, sa zadatkom obavljanja istraživačkih poslova na peraškoj građi, bila je Mirjana Vukasović, arhivistkinja u Muzeju grada Perasta.

Gojko Andrijašević, arheolog i rukovodilac arheološke i konzervatorske djelatnosti u ustanovi, nakon sprovedenih stručnih istraživanja muzejskih predmeta kotorskog Lapidarijuma, tokom 2018. godine objavio je u časopisu „Matica crnogorska“, br. 73 (proljeće 2018) stručni članak „Kotorski lapidarijum“.

Posebno je istraživački tretiran muzejski predmet iz stalne postavke Muzeja grada Perasta – top „Zelenko“. Nakon analize C14 (određivanje starosti predmeta organskog materijala) u zagrebačkom Institutu „Ruđer Bošković“ (koju su inicirale Dragana Lalošević i mr Maja Uskoković, zaposlene u Muzeju grada Perasta) utvrđeno je da postolje topa datira iz XVII vijeka, te zahvaljujući sprovedenim istraživanjima u arhivu Muzeja grada Perasta potvrđena je dobijena datacija postolja, kao i porijeklo ovog vrijednog dijela muzejskog predmeta koji se tako svrstao među rijetko sačuvane primjerke na svijetu te datacije, kao i izrade. Nakon tog otkrića, te pozivajući se na ranija istraživanja dr Elvire Sorić iz Omiša u kojima je utvrđena datacija topovske cijevi (XVI vijek) obaviješteni su svi mediji u Crnoj Gori o ovom senzacionalnom otkriću.

Sprovedeno je istraživanje pod nazivom „Mletački falkonet u peraškoj arhivskoj građi“ u okviru fondova PA i PAV. Obrađena su dokumenta na italijanskom jeziku – dijalektu veneto. Kako je tom prilikom pronađen dokument vezan za svrhu i datum slanja falkoneta u Perast, isti je preveden. Takođe, tokom istraživanja je pronađeno pismo o istorijskoj vrijednosti ovog topa, te je dalje istraživanje usmjereno ka obradi pisma na osnovu dokumentacije koja se nalazi u peraškom arhivu. Istraživanje je sprovedla Jelena Čečur, dokumentaristkinja, koja je krajem aprila sa konzervatorkom mr Majom Uskoković bila u službenoj posjeti Državnom arhivu Zadra, kako bi se problematika o ovom topu dodatno istražila, a prilikom čega su popisana i dokumenta vezana za istoriju grada Perasta koje ovaj arhiv posjeduje.

Sprovedeno je istraživanje pod nazivom „Luidi Visković – austrougarski konzul u Osmanskom carstvu, Rumuniji i Italiji“. Tom prilikom je obrađeno oko 30 dokumenta na italijanskom jeziku, te 12 dokumenta na njemačkom iz fonda PA i PAV. Istraživanje je sprovedla Jelena Čečur, dokumentaristkinja.

III – PROGRAMSKA DJELATNOST

Ustanova je, pored stalnih postavki u Muzeju grada Perasta, Crkvi Sv. Pavla, Crkvi Sv. Mihaila – lapidarijumu i Galeriji solidarnosti, tokom 2018. imala programsku djelatnost, realizovanu samostalno ili u saradnji sa drugim subjektima (institucije, organizacije,

pojedinci). Programska djelatnost je realizovana u prostorima Ustanove, kao i u drugim izložbenim prostorima.

Stalne postavke tokom cijele godine u organizacionim jedinicama prikazuju reprezentativniji izbor muzejskih predmeta (arheoloških, etnografskih, istorijskih, umjetničkih i pomorskih), kao i arhivske i bibliotečke građe iz bogate kulturne zaostavštine ovog kraja, kao i kulturno-umjetničkog stvaralaštva (posebno likovnog) Kotora, Crne Gore i regiona.

Muzej grada Perasta

1. Februar – kraljevački Zavod za zaštitu spomenika kulture organizovao je izložbu iz Muzeja grada Perasta pod nazivom „Stećci Bosne, Hercegovine, Srbije i Crne Gore“. Autori izložbe bili su arhivistkinja Mirjana Vukasović i dr Goran Komar;
2. 29–31. marta – Muzej grada Perasta, odnosno biblioteka porodice Visković, je dijelom predstavljena u Beogradu, na trećem Festivalu humanistike, kulture i umjetnosti (FESK) „Pazi šta čitaš“ (organizacija izdavačke kuće HeraEdu), koji je održan u Velikoj galeriji ULUS, u Knez Mihajlovoj. O bibliotečkom fondu je govorila Maja Grgurović, bibliotekarka u Muzeju, te prisutnima predstavila ovaj vrijedni bibliotečki fond putem digitalne prezentacije;
3. 3–18. maja – u Muzeju grada Perasta otvorena je izložba forografija autorke Ekatarine Ščekić, kojom je umjetnica predstavila svoje radove. Organizatorka izložbe je bila muzejska savjetnica Aleksandra Simeunović, a izložbu je otvorila prof. jezika i književnosti Zorica Joksimović;
4. 19. maja – u Muzeju grada Perasta održano je muzičko-poetsko veče pod nazivom „Vjekovito trajanje Osmana Ivana Gundulića“. O knjizi je govorila bibliotekarka u Muzeju grada Perasta Maja Grgurović, a moderatorica je bila dokumentaristkinja Jelena Čečur;
5. 28–30. maja – u Zagrebu je na međunarodnom naučnom-sručnom skupu pod nazivom „Skriveni svijet starih knjiga“, predstavljen poster pod nazivom „Preventivna zaštita knjižnice obitelji Visković“ u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Autorke postera su bile konzervatorica-restauratorica mr Maja Uskoković i bibliotekarka Maja Grgurović;
6. 29. juna – održana je promocija almanaha „Lirica“, u sklopu XVII Međunarodnog festivala klapa – Perast;
7. 1–9. jula – u sklopu IX Festivala gudača, u organizaciji NVO „Bochhe di Cattaro“, održavale su se radionice za violinu, violu, violončelo, kontrabas, kamernu muziku i solo pjevanje. Završni koncert je održan 9. jula;
8. 6–15. juna – izložba crteža Ivana Milunovića. Organizatorka je bila arhivistkinja Mirjana Vukasović, a moderatorica Dragana Lalošević, rukovoditeljka Muzeja;
9. 30. jun – 5. jul – uz pokroviteljstvo TO Kotor u Muzeju grada Perasta održana je slikarska kolonija „Akademija pod vedrim nebom“, sa temom „Boka – zvuci tišine minulih vremena“. OJU „Muzeji“ Kotor je, u saradnji sa Fakultetom likovnih umjetnosti sa Cetinja, organizovala i ugostila studente slikarstva. Koloniju je vodio doc. mr Marko Marković, uz posjetu gostujućih profesora Inme Villagran i Mar Cabezas sa Fakulteta lijepih umjetnosti iz Malage, Španija. Koordinatorica projekta ispred ustanove bila je Aleksandra Simeunović, muzejska savjetnica;
10. 26–30. jul – u sklopu II Internacionalnog filmskog festivala „Forteca“ Perast, tokom pet večeri projektovani su dokumentarni i kratki filmovi u salonu Muzeja grada

Perasta. Projektom je, u ime ustanove, koordinirala Aleksandra Simeunović, muzejska savjetnica;

11. 10. avgusta – za emisiju „Boje jutra“ televizije Vijesti, koja je snimana u Kotoru, Dragana Lalošević, rukovoditeljka Muzeja, govorila je o programskim aktivnostima Muzeja grada Perasta tokom ljetnje turističke sezone;
12. 16. avgusta – otvaranje izložbe fotografija „Stećci Bosne i Hercegovine, Srbije i Crne Gore“, autorke Mirjane Vuksanović, arhivistkinje iz Muzeju grada Perasta, i dr Gorana Komara, u galeriji Radul begovog konaka u Zaječaru. Izložba je realizovana u saradnji Muzeja grada Perasta i Narodnog muzeja u Zaječaru;
13. 24. septembra – saradnjom Muzeja grada Perasta i Gimnazije Kotor, organizovana je posjeta učenika II razreda kotorske Gimnazije. Učenici su bili u prilici da se susretnu sa brojnim knjigama iz epohe baroka, među kojima su posebno izdvojeni prvo izdanje „Osmana“ Ivana Gundlića (1826) i latinično izdanje „Gorskog vijenca“ (1868) Petra II Petrovića Njegoša. Posjeta je organizovana u sklopu vannastavnih aktivnosti profesorica Sonje Golub Klenak i Ljiljane Odže. Knjige je prezentovala Maja Grgurović, bibliotekarka u Muzeju grada Perasta.
14. 14. novembra-25 decembra – dokumentarna izložba „Vinčenco Marija Koroneli i Perast“, u okviru programa obilježavanja Dana Opštine Kotor. Autorka izložbe mr Maja Uskoković, konzervatorica-restauratorica, predstavila je svoj konzervatorski tretman (slikom i tekstom), na Koronelijevom malom atlasu – „Izolaru“. Konzervatorsko-restauratorski radovi urađeni su sufinansiranjem Ministarstva kulture Crne Gore kroz Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2015. godinu. Na otvaranju izložbe u salonu Muzeja govorili su Dragana Lalošević, rukovoditeljka Muzeja, Dušan Medin, direktor OJU „Muzeji“ Kotor, i mr Maja Uskoković, autorka izložbe. U muzičkom dijelu programa su nastupili violinistkinja Nevila Klakor i pjanistkinja Danijela Medigović Kuč iz Tivta;
15. 17. novembra – u Muzeju grada Perasta održan je svečani koncert Marijane Šovran, sopranistice, i Kvinteta Vilija Ferdinandija, a u okviru svečanosti Dana Opštine Kotor. Na koncertu je izvedeno 12 arija poznatih kompozitora. Pokrovitelj koncerta bila je Opština Kotor, a organizatoka Biserka Milić, projekt menadžerka ustanove;
16. tokom novembra, viša kustoskinja Danijela Đukić koordinirala je projektom prezentacije aktivnosti OJU „Muzeji“ Kotor, koja će biti objavljena na veb-sajtu Balkanske Mreže Muzeja;
17. 5. decembra – Muzej grada Perasta organizovao je posjetu učenika I i II razreda kotorske Gimnazije, koji po programu predmeta Geografija izučavaju osnove kartografije, te je poseban akcenat dat na izložbu „Vinčenco Marija Koroneli i Perast“. Izložbu je predstavila mr Maja Uskoković, autorka;
18. 5. decembra – RTCG je u Muzeju grada Perasta snimila TV prilog za emisiju „Dobro jutro Crna Goro“. Prilog je uradila novinarka Nevenka Macan, a govorila je autorka izložbe mr Maja Uskoković.

Što se tiče Muzeja grada Perasta, ističe se da je neophodno, usljed dotrajalosti objekta, kao i ugroženosti zbog vremenskih neprilika, klimatskih faktora, ali i neposredne blizine morskoj obali, sprovesti utvrđivanje stepena ugroženosti objekta i muzejskih predmeta koji se u njemu čuvaju, što je krajem novembra 2018. godine i inicirano od strane direktora ustanove u obraćanju prema Opštini Kotor.

Galerija solidarnosti, osim svoje osnovne djelatnosti i izložbi iz svog fundusa, tokom 2018. realizovala je izložbe (samostalne i kolektivne) renomiranih umjetnika iz zemlje i inostranstva. Takođe, u ovoj galeriji je tokom prošle godine priređeno više dokumentarnih izložbi te niz programa druge vrste (književni, muzički, naučni, promocije, press konferencije, radionice, edukativni i drugi programi...).

- 1) Tokom januara i februara izlagana su djela iz fundusa Galerije solidarnosti, i to: ciklus više različitih autora slovenačke grafike i slike u tehnici ulje na platnu slikarke Cate Dujšin Ribar. U istom periodu rađena je revizija muzejskog materijala – umjetničkih djela iz fundusa Galerije solidarnosti za koji je bila angažovana komisija u sastavu: Predrag Janković, Mirjana Vukasović, Marina Dulović, Maja Uskoković i Nikola Dončić. Revizija u datom roku (maj 2018) nije bila završena, pa je nastavljena u decembru aktuelne godine;
- 2) 22. marta – otvorena je samostalna izložba Mirka Mitka Bulajića (1926–1980), slikara iz Herceg Novog. Predstavljeno je 20 slika u tehnici ulje na platnu. Izložbu je otvorila istoričarka umjetnosti i likovna kritičarka Ljiljana Zeković, autorka monografije Mirka Bulajića, koja je, takođe, iste večeri predstavljena javnosti. U muzičkom dijelu programa učestvovala je članica Crnogorskog filharmonijskog orkestra, violočelistkinja Ana Dulović. Moderatorica večeri bila je Marina Dulović, muzejska pedagoškinja. Izložba je trajala do 12. aprila, a organizator je bio Predrag Janković, upravnik Galerije solidarnosti. U okviru pratećih edukativnih programa, izložbu su posjetile grupe učenika kotorskih osnovnih škola, Gimnazije Kotor, studenti Fakulteta za turizam i hotelijerstvo iz Kotora, učenici Srednje škole Pljevlja, strani i dobaći turisti, kao i mještani;
- 3) 12. aprila – održana je izložba „Slike italijanskih marinista na području Boke Kotorske“, u saradnji sa Pomorskim muzejem Crne Gore u Kotoru i Zajednicom Italijana Crne Gore. Izložba je bila otvorena 10 dana;
- 4) 26. aprila – otvorena je izložba slika slikara i karikaturiste Luke Lagatora, u tehnici akvarel na platnu, a održan je i performans slikara i karikaturiste. Posjetioци su ovu izložbu mogli da vide tokom 15 dana njenog trajanja;
- 5) 18. maja – otvorena je izložba pod nazivom „Cargo“, autorice Ljiljane Petrović, kostimografkinje i redovne profesorice beogradskog Fakulteta primenjenih umetnosti, i fotografa Aleksandra Kostića, vanrednog profesora Fakulteta dramskih umetnosti, takođe iz Beograda. Ovaj interaktivni projekat „Cargo“ činili su radovi – fotografijesa digitalnim printom na platnu i akvarel na papiru sa tekstilnim ručno rađenim aplikacijama i autentičnim vezom, kao i stereo fotografije bilježene aparatom starim preko 50 godina. Pored formalnih fotografija „Cargo“ simbolizuje model putovanja uz pomoć drvenog sanduka - sklonište, sigurnost, odlazak i povratak, mašta i stvarnost. Postavka komunicira sa publikom koja može da se nađe u ulozi aktera, putnika ili fotografa. Izložbu su pratile i radionice za šivenje i izradu kostima što je takođe na samom kraju takođe bilo predstavljeno zainteresovanoj javnosti. Projekat je u Galeriji bio postavljen sve do 15 juna. Koordinatorica projekta bila je Biserka Milić, projekt menadžerka. Ovu izložbu su posjetile grupe učenika kotorskih osnovnih i srednjih škola kao i ekskurzije učenika iz Ulcinja, Cetinja i Nikšića;
- 6) u drugoj polovini juna, pa sve do 4. jula, izložena su djela iz fundusa ustanove, ulja na platnu slikarke Cate Dujšin Ribar. Tokom jula javnosti su predstavljene grafike iz fundusa ustanove, kao i djela figurativne umjetnosti raznih autora koji se takođe nalaze u fundusu Galerije;

- 7) 1. jula – otvorena je zajednička izložba crnogorskog slikara Zorana Petrušića i hrvatskog slikara Igora Modrića. Na izložbi je predstavljeno dvadesetak crteža i 15 slika u tehnici ulje na platnu;
- 8) 1. avgusta – u organizaciji TO Kotor, u prostoru Galerije svečano je predstavljen program ovogodišnjeg „Sea Rock Festivala“.
- 9) 22–25. avgusta – izložba rukom rađenih cipela umjetnice i modne kreatorke Lidije Jovanović iz Beograda, u okviru Smotre mode „Moda i umjetnost“, a u organizaciji Modne agencije „Fabrika“ i Opštine Kotor;
- 10) 26. avgusta – otvorena izložba slika kotorskog slikara Zorana Živkovića, u tehnici akrilik na platnu, iz ciklusa „Antifašističko nasljeđe“. Izložbu je otvorio crnogorski književnik Balša Brković, a izložba je bila pred kotorskom publikom narednih mjesec dana;
- 11) 26. septembra-20. oktobra – izložba „Tamo daleko: 1918–2018“, povodom 100 godina od završetka Prvog svjetskog rata, u organizaciji Matice Boke;
- 12) 20. oktobra – otvorena je izložba „Od Krka do Kotora – Ivan Volarić“, u saradnji sa Pomorskim muzejem Crne Gore u Kotoru. Izložba je predstavljala dio programa obilježavanje Evropske godine kulturne baštine i godišnjice obilježavanja Lepantske bitke. Izložba se mogla pogledati do 8 novembra. Izložbu su, pored ostalih posjetilaca, obišli i učenici kotorske OŠ „Njegoš“;
- 13) 22. oktobra – organizovana je promocija novih izdanja ogranaka Matice hrvatske u Dubrovniku, u organizaciji Matice hrvatske Kotor;
- 14) 8. novembra – održala se promocija priručnika za mlade „Ja sam okej-ti si okej!“ i izložba crteža Anite Grgurević i Lane Vico, učenica Gimnazije Kotor. O priručniku su govorili psihoterapeutkinja Maruška Drašković, profesor sociologije u Gimnaziji Kotor Mladen Živković i Maja Grgurović, profesorica crnogorskog jezika i književnosti, bibliotekarka u Muzeju grada Perasta i osnivačica NVU – Omladinskog centra „Računajte na nas“. Ovo udruženje je organizator promocije i izložbe.
- 15) 16. novembra – u okviru Dana Opštine Kotor (21. novembra), otvorena je dokumentarna izložba „Lutam, još vitak, sa srebrnim lukom“, povodom 125 godina od rođenja Miloša Crnjanskog. Organizator izložbe je Narodna biblioteka Srbije, u saradnji sa našom ustanovom. Na izložbi su predstavljena dokumenta, fotografije, djela u rukopisu, bilježnica i snimak posljedjeg intervjua ovog poznatog pisca. Koordinatorica izložbe je bila Mirjana Vukasović, arhivistkinja. Za potrebe izložbe pozajmljena su originalna izdanja Crnjanskog iz fonda Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“. Izložbu su organizovano posjetili učenici snovnih škola „Njegoš“ i „Savo Ilić“, kao i učenici Gimnazije Kotor i Srednje škole „Danilo Kiš“ iz Budve. Izložba se mogla pogledati do 16. decembra;
- 16) 4. decembra – Opština Kotor je u prostoru Galerije organizovala jednodnevni seminar;
- 17) 4–6. decembra – Opština Kotor je u Galeriji organizovala obuku „Upravljanje projektnim ciklusom“ za predstavnike NVO sektora;
- 18) 5. decembra – u okviru edukativnih programa, Galeriju su posjetili učenici tri odjeljenja četvrtog razreda Gimnazije Kotor. Predavanje na temu Crnjanskog je održala prof. Ljilja Čolan, a o samoj postavci prisutnima je govorila Marina Dulović, muzejska pedagoškinja;
- 19) 12. decembra – održan je književni program „Riječ više o Crnjanskom“, na temu književno djelo Miloša Crnjanskog. Na književnom programu su govorile Jelena Vukasović, sekretarka Sekretarijata za kulturu, sport i društvene djelatnosti Opštine Kotor, Jasmina Bajo, bibliotekarka savjetnica u Gradskoj biblioteci Kotor, i Maja

Grgurović, bibliotekarka u Muzeju grada Perasta. Okrugli sto je organizovala koordinatorka i autorka postavke Mirjana Vukasović, arhivistkinja u Muzeju grada Perasta, koja je ovom prilikom bila i moderatorka.

- 20) 14. decembra – u Galeriji je predsjednik Opštine Kotor, Vladimir Jokić, u prisustvu zvanica, napravio prijem najboljih i nagrađenih sportista grada Kotora;
- 21) od 20. do 22. decembra – u Galeriji je organizovan i održan prvi festival knjige u Crnoj Gori – humanistika, kultura i umjetnost – „FesKK 2018: Pazi što čitaš“, u organizaciji OJU „Muzeji“ Kotor i JU Kulturni centar „Nikola Đurković“ iz Kotora, a pod pokroviteljstvom Opštine Kotor. Događaj je pobudio veliku pažnju stručne i šire javnosti iz Kotora i Crne Gore. Pod širom temom „Evropska godina kulturne baštine (2018)“, predavanje „Knjige iz biblioteke Visković – Muzej grada Perasta“ održale su Dragana Lalošević, rukovoditeljka Muzeja grada Perasta, Maja Grgurović, bibliotekarka u Muzeju, i mr Maja Uskoković, konzervatorka-restauratorka;
- 22) 27. decembra – u Galeriji je održan svečani novogodišnji koktel za zaposlene u ustanovi, kao i za brojne goste i zvanice, prijatelje i partnere OJU „Muzeji“ Kotor, čime je obilježen kraj poslovne 2018. godine.

Crkva Sv. Mihaila – Lapidarijum

Krajem 2017. i početkom 2018. godine iz prizemlja zgrade br. 267 u Starom gradu, prenijete su 423 lapide u prostor pored Crkve Sv. Pavla. Predmeti, koji su izloženi za javnost, smješteni su kod kapije, u prizemlju, na stepeništu i zidu, i iza crkve. Predmeti obuhvataju period preromanike, romanike, gotike i baroka.

U prvoj polovini godine u Crkvi Sv. Pavla postavljena je izložba, kao dio stalne postavke Crkve Sv. Pavla, pod nazivom „Blago tumula Mala i Velike grude“. Mala i Velika gruda se nalaze u tivatskom polju (Radanovići) i predstavljaju jedne od najznačajnijih praistorijskih lokaliteta ne samo u Crnoj Gori. Ekspoziti su ovog nalazišta potiču iz perioda prelaska neolita u bronzano doba (između 2500. i 1200. godine stare ere). Ekspoziti su smješteni u četiri vitrine (kombinacija metala i stakla) i izloženi su u integralnom obliku. Urađene su legende za svaki ekspozit na maternjem i engleskom jeziku.

U Crkvi Sv. Pavla, pored izložbenih vitrina postavljeno je šest panoa sa fotografijama, topografskim kartama i tekstom o Maloj i Velikoj grudi. Tekst je napisan na maternjem i engleskom jeziku. Panoi su uokvireni alumunijским okvirima. Četiri panoa su dimenzija 2 x 1 m, a dva 2 x 1,5 m.

Na spoljašnjem zidu Crkve Sv. Pavla okačen je platnjeni reklamni pano (baner) dimenzija 3,5 x 2 m, za izložbu Mala i Velika gruda.

Urađena je informativna „A tabla“ (dimenzija 100 x 70 cm), na kojoj su prikazani najznačajniji predmeti sa izložbe Mala i Velika gruda.

U toku 2018. godine, Lapidarijum je bio otvoren za javnost od 26. aprila do 31. oktobra. U tom periodu bio je zaposlen sezonski radnik, koji je radio u dvije smjene.

Izrađena je informativna „A tabla“ (dimenzija 100 x 70 cm), na kojoj se nalazi portret rimskog cara Domicijana, koji je jedan od značajnijih ekspozita Lapidarijuma.

Na pročelju Lapidarijuma, decembra 2018. zamjenjena je oštećena i postavljena je nova platnena tabla sa informacijama na maternjem i engleskom jeziku.

Popravljen su i ofarbana drvena vrata koja se nalaze sa južne strane Lapidarijuma.

Izložbeni prostor Crkva Sv. Pavla

- 1) 5. decembar 2017. – 15. januar 2018. – dokumentarna izložba „Zmajevići – pod plaštom opata i kapetana“, autorke Aleksandre Simeunović, istoričarke umjetnosti iz Muzeja grada Perasta, bila je postavljena u prostoru multimedijalne sale, gdje su posjetioци Crkve Sv. Pavla mogli da se bliže upoznaju sa životom znamenite porodice Zmajević iz Perasta;
- 2) 27. marta – održan je seminar „I Travel Balkans: Extraordinary Hostels – Unbelievable Value“. Učesnici seminara bili su vlasnici i menadžeri najboljih hostela sa prostora EX YU i Albanije;
- 3) 12. april – posjeta Društva za odžvanje i restauraciju građevina „Kudeb“ iz Istanbula. Posjetu je organizovao prof. dr Ilija Lalošević, arhitekta;
- 4) 27. aprila – kotorski biskup monsinjor Ilija Janjić, sa grupom sveštenika dominikanskog reda iz Dubrovnika, posjetio je crkvu Sv. Pavla povodom Dana Blažene Ozane Kotorske;
- 5) 3.maja – održana je 23. godišnja skupština Konfederacije udruženja pomorskih kapetana zemalja Evropske unije – CESMA, u suorganizaciji sa Udruženjem pomorskih kapetana Crne Gore, Kotor. Tema sastankabila je zakonska regulativa očuvanja Bokokotorskog zaliva;
- 6) 17. maja – u Crkvu Sv. Pavla preneseni su i smješteni dijelovi kamene plastike Lapidarijuma. Takođe, preneseni su i muzejski predmeti arheološkog materijala sa lokaliteta Mala gruda, koji su potom uvršteni u novu stalnu postavku Crkve Sv. Pavla;
- 7) tokom aprila i maja, u svrhu unapređenja turističke ponude Crkve Sv. Pavla i Lapidarijuma, izrađene su dvije brošure na maternjem, engleskom, italijanskom i ruskom i francuskom jeziku, kao i o izložbi „Blago tumula Mala i Velika gruda“ na dva jezika, maternjem i engleskom. Brošure sadrže tekstove arheologa mr Jovana Martinovića i Gojka Andrijaševića, dok je autor fotografija Nenad Mandić. Brošure su rađene sredstvima Ministarstva kulture Crne Gore, a po Programu zaštite i očuvanja kulturnih dobara Crne Gore za 2017. godinu. Koordinator projekta je bila Biserka Milić, projekt menadžerka;
- 8) 1. juna – javna tribina „Naša baština svjetska baština“, u organizaciji NVO „Društvo prijatelja bokeške baštine“, koja se iz različitih aspekata bave zaštićenim prirodnim i kulturnim područjem Kotora, koji je pod zaštitom UNESCO-a;
- 9) 27. juna – skupština Turističke organizacije Kotora;
- 10) 9. jula – koncert Gudačkog kvarteta Beogradske filharmonije, u organizaciji NVO „Bocche Di Cattaro“. Organizatorka i moderatorka programa bila je Marina Dulović, muzejska pedagoškinja;
- 11) 10. jula – postavljanje stalne izložbe „Blago tumula Male i Velike grude“, praistorijskih lokaliteta sa područja opštine Kotor, konkretno Grblja;
- 12) 12. jul – održano je predavanje „Švajcarska helebarda – geneza“, autora Andrije Ramadanovića, zaposlenog u ustanovi na tehničkim poslovima. Ovo predavanje je otvorio Srđa Kovačević, direktor OJU „Muzeji“ Kotor;
- 13) 8. avgusta – održana je međunarodna konferencija „Zajednica Italijana Crne Gore na prostorima istočnog Jadrana, između istorije, identiteta i evropske budućnosti“. Prisutne je pozdravio predsjednik Zajednice Italijana Crne Gore Kotor, Aleksandar Dender, kao i predsjednik Opštine Kotor, Vladimir Jokić, a konferenciju je otvorio ambasador Italije u Crnoj Gori, Luka Zelioli. U sklopu ove konferencije bila su izložena djela akademske slikarke Fulvije Zudić;
- 14) 22–25. avgusta – izložba nakita i modnih detalja, autorke Katarine Zlajić iz Bijelog Polja, u sklopu 21. internacionalne smotre mode u Kotoru pod nazivom „Moda i

- umjetnost“. Izložbu su organizovale modna agencija „Fabrika“ i Opština Kotor, a izložbu je otvorila mr Jovana Lalošević, istoričarka umjetnosti iz Kotora;
- 15) 3. septembra – posjeta grupe studenata istorije umjetnosti iz Švajcarske sa profesorima;
 - 16) tokom oktobra Crkva je za potrebe izložbe „Kneževski grobovi iz Crne Gore“, organizovane od strane JU Muzeji i Galerije Podgorice, a u sklopu međunarodne naučne konferencije „Kneževski grobovi između Kavkaza i Atlantika: 3500–2500 prije nove ere“, pozajmila dio muzejskih predmeta postavke Velike i Male grude, aktuelne postavke u Crkvi Sv. Pavla (ustupljeno je osam eksponata sa lokaliteta Mala gruda: krstolika posuda – tanjir, pet zlatnih karičica, zlatni bodež i srebrna sjekira). Predmeti su nakon završetka izložbe uredno vraćeni krajem ovog mjeseca;
 - 17) 6. decembra – snimanje dokumentarne TV emisije „Perspektiva“ koja se bavi pitanjima mladih i njihovim problemima, na inicijativu i poziv bibliotekarke Muzeja grada Perasta, Maje Grgurović. U snimanju su učestvovali učenici Srednje pomorske škole iz Kotora i Gimnazije Kotor. Medijator razgovora sa učenicima bio je poznati pisac i muzičar Marko Šelić – Marčelo;
 - 18) 8. decembra – promocija knjige „Modri horizonti i njihovi čuvari“ i projekcija dokumentarnog filma „Modri kavez“, autorke Brune Bajić iz Hrvatske. Promociju knjige je svečanim obraćanjem otvorio konzul Republike Hrvatske u Crnoj Gori, Marjan Klasić. Moderatorica događaja bila je kustoskinja Jelena Radonjić. Promocija je organizovana uz podršku Opštine Kotor i Turističke organizacije Kotor.

Stručno osposobljavanje zaposlenih

Tokom 2018. zaposleni u ustanovi stekli su u Ministarstvu kulture Crne Gore sljedeća stručna zvanja u muzejskoj djelatnosti: Mirjana Vukasović – arhivistkinja, Marina Dulović – muzejska pedagoškinja, Jelena Radonjić – kustoskinja, Jelena Čečur – dokumentaristkinja, Maja Grgurović – bibliotekarka.

Troškove polaganja stručnog ispita snosila je ustanova, kako bi ulagala u stručno usavršavanje svojih zaposlenih.

Učlanjenja u međunarodne strukovne organizacije

Ove godine uplaćena je godišnja članarina ustanove za članstvo u Asocijaciji mediteranskih pomorskih muzeja – Association of Mediterranean Maritime Museums (članica od 2015), kao i godišnja članarina za članstvo u Balkanskoj mrežu muzeja – Balkan Museum Network (članica od 2015).

Veb-sajt i društvene mreže

Tokom 2018. godine radilo se na izradi veb sajta ustanove (www.muzejikotor.me), koji je početkom novembra otvoren za javnost. Portal predstavlja savremeno vizuelno-informativno rješenje, sa četiri glavne tematske cjeline o organizacionim jedinicama ustanove: Muzej grada Perasta, Galerija solidarnosti, Crkva Sv. Pavla i Lapidarijum. Portal posjeduje informacije na nekoliko svjetskih jezika (engleski, italijanski, ruski), pored maternjeg jezika. Veb-sajt je izradila firma „Implementacija“ d. o. o. iz Beograda, koja ga i održava.

Pored veb-sajta, ustanova posjeduje i naloge na društvenim mrežama Facebook, Instagram i Twitter.

Knjiga grafičkih standarda

Tokom 2018. godine urađena je Knjiga grafičkih standarda ustanove, kojom je predviđen novi logo, kao i niz savremenih dizajnerskih rješenja za promo-materijal. Knjigu je uradila firma „Implementacija“ d. o. o. iz Beograda. Savjet ustanove, na sjednici održanoj 27. decembra usvojio je Knjigu grafičkih standarda.

Ističe se da je, prema Knjizi grafičkih standarda, urađen promotivni materijal (kalendari za 2019, veliki notesi, mali notesi, kišobrani, grafitne olovke, hemijske olovke i papirne kese), koji je distribuiran na novogodišnjem koktelu (27. decembra 2018. godine) prijateljima, saradnicima i partnerima ustanove, kao i zaposlenima, te predsjedniku i članovima Savjeta ustanove.

Posjeta ustanove

U aktuelnoj godini, ustanovu je posjetio veliki broj individualnih i grupih posjetilaca, iz zemlje i inostranstva, kako onih turističkih, tako i tokom realizacije programske djelatnosti. Prema evidenciji kojom se raspolaže, broj turističkih posjeta u 2018. je sljedeći: Muzej grada Perasta – 17.754, Galerija solidarnosti 2.312, Crkva Sv. Pavla – 2.532 i Lapidarijum – 758.

Izdavačka djelatnost

Izdavačka djelatnost u aktuelnoj godini primarno se odnosila na izradu kataloga izložbi koje su realizovane u prostoru ustanove. Takođe, urađene su brošure o arheološkom materijalu koji se čuva u Lapidarijumu i Crkvi Sv. Pavla. Za crkvu Sv. Pavla urađeni su flajeri o crkvi na pet jezika (maternji, engleski, francuski, italijanski i ruski). Urađeni su i flajeri za arheološku postavku o Maloj i Velikoj grudi na maternjem i engleskom jeziku.

Od neknjižne građe štampani su flajeri, plakati, promo-materijli, a od novembra 2018. je ponovo uvedena štampa i distribucija pozivnica.

Dostavljanje obaveznog primjerka bibliotekama

Skladno odredbama Zakona o izdavačkoj djelatnosti, po pet obaveznih primjeraka svih publikacija i neknjižne građe (plakati, pozivnice, flajeri, programi itd.), koje su objavljene tokom godine u izdanju ustanove, odvojene su za JU Nacionalnu biblioteku Crne Gore „Đurđe Crnojević“, matičnu bibliotečku ustanovu u zemlji, i djelimično joj dostavljeni, dok će u prvom kvartalu 2019. ostali, takođe, biti dostavljeni. Navedenom će biti pridruženi i primjerci građe ove vrste objavljene u ranijem periodu, s obzirom na to da prethodno nijesu dostavljani Nacionalnoj biblioteci.

U skladu sa odredbama istog Zakona, biblioteci na teritoriji Opštine na kojoj djeluje ustanova (Gradska biblioteka u okviru JU Kulturnog centra „Nikola Đurković“, Kotor), neophodno je dostaviti po jedan obavezni primjerak. Osim prošlogodišnjih izdanja, i Gradskoj biblioteci će biti dostavljeni primjerci građe objavljene u ranijem periodu.

Takođe, JU Gradskoj biblioteci i čitaonici u Herceg Novom dostaviće se izdanja ustanove, s obzirom na to da posjeduju reprezentativnu zavičajnu biblioteku vezanu za Boku Kotorsku.

Apliciranje za sredstva u nacionalnim i internacionalnim fondovima

Ustanova je na Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara Crne Gore za 2018. godinu kod Ministarstva kulture u septembru 2017. godine konkurisala sa ukupno deset projekata, od čega su odobrena dva projekata, i to: „II faza sprovođenja konzervatorskih mjera na kulturnom dobru – predmetima Etnografske zbirke Muzeja grada Perasta“ (2.000 eura) i „Prezentacije biblioteke Visković – djela J. Leybacha i Fr. Kalbreenera“ (650 eura). Na ovim projektima rađeno je tokom 2018. godine.

Muzej grada Perasta je za Projekat „II Faza sprovođenja konzervatorskih mjera na kulturnom dobru Etnografska zbirka, Muzeja grada Perasta“, kako procedura nalaže, podnio zahtjev Upravi za zaštitu kulturnih dobara Crne Gore – Područnoj jedinici Kotor, za dobijanje konzervatorskih uslova, te je iste od Uprave i dobio, i to za 13 predmeta (4 predmeta od tekstila – jastuci, i 9 predmeta iz podzbirke oružje). Drugom fazom projekta obuhvaćeni su ugroženi predmeti, koji će nakon konzervatorskog tretmana i izvještaja stručnog nadzora biti vraćeni u Muzej grada Perasta uz uslove za dalje izlaganje ili čuvanje. Izrada konzervatorskog projekta planirana je za prvi kvartal 2019. godine, dok se konzervatorski tretman planira za isti period. Izvještaj stručnog nadzora i vraćanje predmeta na dalje čuvanje i izlaganje predviđeni su za polovinu 2019. godine.

U projektu „Prezentacije biblioteke Visković – djela J. Leybacha i Fr. Kalbreenera“, sprovedena je preventivna zaštita, koja je podrazumijevala sljedeće aktivnosti nad muzejskim predmetima: površinsko čišćenje listova nota, uvezivanje ispalih listova, ispravljanje pregiba listova, čišćenje mekom četkom i mekom gumicom. Konzervatorski tretman je izvršila mr Maja Uskoković, konzervatorica-restauratorica, zaposlena u Muzeju grada Perasta. Ova notna djela, pripadaju biblioteci Visković, čija se zbirka nalazi u Muzeju grada Perasta, te je projektna ideja bila da se na oštećenim notama izvrši potreban konzervatorski tretman, te da se nakon toga iz istih notnih svezaka i izvede muzički program, koji se nekada i izvodio u salonu doma porodice Visković. Note su nakon konzervatorskog tretmana skenirane posebnim skenerom koji je ustanova kupila ove godine, a koji nema direktan kontakt sa skeniranim predmetom, odnosno, notama u ovom slučaju. Navedeni muzički material proslijeđen je u ŠOSMO „Vida Matjan“ Kotor, kako bi „zaživio“ i ponovo, nakon dužeg vremena, bio izvođen u javnost. Takođe, skenirani material preuzela su dva profesora koja su premijerno, na klaviru izvela ove muzičke komade na novogodišnjem koktelu ustanove – u Galeriji solidarnosti 27. decembra 2018. godine. Ovaj nastup, odnosno manji koncert jeste završna aktivnost projekta, nakon čega će se, kroz kompletan izvještaj, Ministarstvu kulture Crne Gore i uputiti narativni i finansijski podaci o realizaciji istog.

Takođe, projektom „Nova stalna postavka Muzeja grada Perasta“ se konkurisalo kod Ministarstva kulture Crne Gore u decembru 2018. godine.

Na konkursu Ministarstva kulture Republike Srbije, za podršku dijaspori, u martu 2018. ustanova je aplicirala sa projektom za sufinansiranja dokumentarne izložbe „Lutam još, vitak, sa srebrnim lukom“ Narodne biblioteke Srbije. Na konkursu su ustanovi dodijeljena sredstva u iznosu od 1.000 eura. Projektne aktivnosti su sprovedene u novembru (izložba u Galeriji solidarnosti, sa pratećim književnim programom), te je kompletan finansijski i narativni izvještaj u decembru 2018. upućen Ministarstvu kulture Republike Srbije.

Ustanova je na Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara Crne Gore za 2019. godinu kod Ministarstva kulture u septembru 2018. godine konkurisala sa ukupno 14 projekata, i to:

1. Dokumentarna izložba Kristofer Krsto Visković – Pomorski kapetan i agent austrijskog LLOYD-a u Sulini i Kotoru;
2. Knjiga prevoda Martina Viskovića „Neven – Cvijet“;
3. Svestrana ličnost Martina Viskovića - izložba;
4. Katalog Pomorske zbirke;
5. Slikarska kolonija „Pod vedrim nebom“;
6. Izložba „Trag vremena“;
7. Prezentacija zdravstvenih dozvole izdatih od strane Zdravstvenog ureda u Perastu (Arhivski fond Muzeja grada Perasta);
8. Sprovođenje konzervatorskih mjera na zaštićenim pokretnim kulturnim dobrima Pomorska zbirka, podzbirka modeli brodova (tri modela jedrenjaka) Muzeja grada Perasta;
9. Sprovođenje konzervatorskih mjera na istorijsko-umjetničkoj zbirci, podzbirka portreti - portret Ivana Bronze;
10. Konzervacija papirnog novca iz XIX i XX vijeka u Muzeju grada Perasta;
11. Izložba „Trag vremena“;
12. Sprovođenje konzervatorskih mjera na Istorijsko-umjetničkoj zbirci, podzbirka zavjese;
13. Sprovođenje konzervatorskih mjera na istorijsko-umjetničkoj zbirci, podzbirka mobilijar – venecijansko ogledalo;
14. Zaštita arhivskih dokumenata, opremanjem depoa ladičarima.

Projekti koji su krajem decembra 2018. ovim Programom odobreni za sufinansiranje su sljedeći:

1. Sprovođenje konzervatorskih mjera na zaštićenim pokretnim kulturnim dobrima, Pomorska zbirka, podzbirka modeli brodova (tri modela jedrenjaka);
2. Sprovođenje konzervatorskih mjera na istorijsko-umjetničkoj zbirci, podzbirka – zavjese, i
3. Konzervacija papirnog novca iz XIX i XX vijeka u Muzeju grada Perasta.

Saradnja sa ustanovama, organizacijama i pojedincima

Ustanova je i u 2018. godini imala intenzivnu saradnju sa javnim i privatnim ustanovama, organizacijama i pojedincima iz zemlje i inostranstva, na različitim projektima i inicijativama u domenu kulture i kulturne baštine.

Digitalizacija građe

U skladu sa savremenim tekovinama i standardima profesionalnog i efikasnog poslovanja, ustanova je aktivno radila na digitalizaciji svoje muzejske građe, kao i građe koju je izlagala u sopstvenom prostoru.

Dokumentaristkinja Jelena Čečur i konzervatorica-restauratorica mr Maja Uskoković skenirale su preko 1.600 listova arhivske građe, prvu inventarsku knjigu Muzeja, „Izolar“ Vincenca Marije Koronelija i 480 osnovnih listova (košuljica, osnovnih listova, kartona i ostale dokumentacije koja se nalazi uz osnovne listove), kao i kataloge.

Putem fotografisanja za potrebe revizije, kao i izrade kataloga izložbi, naučno-stručnog rada, dizajna promotivnog materijala ili za potrebe drugih subjekata, uslikan je i digitalizovan određeni broj muzejskih predmeta, kako iz fonda ustanove, tako i onaj u vlasništvu drugih subjekata koji su održavali izložbe u izlagačkim prostorima ustanove

DIREKTOR
Dušan Medin

